

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/378/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7812204056
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľuboš Kunay
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7812204056.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a sudkýň JUDr. Angely Čechovej a Mgr. Angeliky Sopoligovej vo veci žalobcu BL Y. debt, s.r.o., G., I. XX, IČO: 45 535 108, zast. Advokátskou kanceláriou N. - ŠTRPKA, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711 proti žalovanej I. P., bytom I. N. Č.. XX, o zaplatenie 248,95 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 4C 97/2012 - 33 z 24.7.2012 Okresného súdu Rožňava

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom žalobu zamietol a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Vychádzal zo žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 248,95 € s úrokmi z omeškania vo výške 9,5 % ročne od 28.3.2009 do zaplatenia tvrdiac, že jeho právny predchodca N. Y. a.s. G. uzavrel so žalovanou zmluvu č. XXXXXXXX, ktorej predmetom bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby a za túto sa žalovaná zaviazala riadne a včas uhrádzať poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku a v dôsledku porušenia tejto povinnosti jej vznikol záväzok uhradiť dohodnutú zmluvnú pokutu. Vzal do úvahy obranu žalovanej, ktorá namietala, že mobilný telefón sa jej pokazil, poslala ho spoločnosti za účelom opravy a už sa jej nevrátil a preto nevie, za čo má zaplatiť 248,95 €. Zo zmluvy o pripojení bez uvedenia dňa a bez uvedenia čísla zmluvy mu vyplynulo, že zmluvu uzavrel právny predchodca žalobcu T-S. N. a.s., G. a žalovaná a jej obsahom bol dohodnutý program služieb Fix 300 a žalovanej bol ňou predaný mobilný telefón NOKIA 2760 za 1,- Sk. Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX z 8.3.2009 zistil, že žalobca ňou fakturoval žalovanej sumu 248,95 € z titulu zmluvnej pokuty za porušenie zmluvných povinností. Citoval § 544 ods. 1 až 3 OZ a § 53a OZ a uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Bardejov 4C 174/2011 -21 z 30.11.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 3Co 26/2012 z 23.5.2012 bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku a obdobne bolo rozhodnuté aj vo veci Okresného súdu Bardejov 4C 162/2011-28 zo 6.12.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 16Co 32/2012-46 z 15.3.2012. Bol toho názoru, že ustanovenie § 53a ods. 1 OZ zakazuje dodávateľovi používať zmluvnú podmienku, ktorá bola právoplatne súdom vyhlásená za neprijateľnú a takáto zmluvná podmienka je absolútne neplatná. Jej ďalším používaním dodávateľ vytvára protiprávny stav zákonom explicitne zakázaný a priznanie plnenia z takejto zmluvnej podmienky je v priamom rozpore so zákonom. Uviedol ďalej, že ochrana spotrebiteľa pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vychádza z predpokladu, že spotrebiteľ je z hľadiska informovanosti a z hľadiska vyjednávacej pozície v slabšom postavení a má spravídla na výber

buď zmluvu vopred naformulovanú dodávateľom akceptovať so všetkými formulárovými klauzulami alebo ju odmietnuť a preto neprijateľnú zmluvnú podmienku uplatňovanú v rozpore s ust. § 53a ods. 1 OZ neakceptoval a žalobu na zaplatenie zmluvnej pokuty zamietol. Citoval zo stanoviska žalobcu z dňa 20.7.2012 a dospel k záveru, že nebolo preukázané, aby žalovaná spôsobila žalobcovi škodu v zmysle ust. § 420 ods. 1 OZ. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca, navrhol ho zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo ho zmeniť a žalovanú zaviazat' na zaplatenie sumy 248,95 € s príslušenstvom. Odvolanie odôvodnil ustanoveniami § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p. ako aj poukazom na ust. § 53a ods. 1 a § 544 ods. 1,2 OZ. Súd prvého stupňa podľa jeho názoru interpretuje ust. § 53a ods. 1 OZ absolútne scestne a tento výklad nemá nič spoločné so zámerom zákonodarcu. Predmetné ustanovenie nemá pôsobiť retroaktívne na už uplatnené nároky s prípadných neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ale má pôsobiť do budúcnosti, t.j. od doby vydania takého súdneho rozhodnutia má dodávateľ povinnosť zmeniť svoje obchodné podmienky. Je absolútne neprijateľné stotožniť sa s argumentáciou prvostupňového súdu ohľadne povinnosti súdu byť viazaný iným súdnym rozhodnutím ohľadne neprijateľnosti zmluvnej pokuty. Zdôraznil, že povinnosťou jeho právneho predchodcu bolo poskytnúť telekomunikačné služby a povinnosťou žalovanej bolo uhrádzať cenu za tieto služby riadne a včas. Mal tiež za to, že na uvedený vzťah môže byť použité ust. § 545a OZ a teda môže dôjsť k zmoderovaniu zmluvnej pokuty. K primeranosti zmluvnej pokuty v tomto konkrétnom prípade poukázal tiež na právnu úpravu obsiahnutú v § 3a nar. vl. č. 87/1995 Z.z., pričom zmluvnú pokutu si ani neuplatňoval v takej výške, ako mu toto ustanovenie umožňovalo a zmluvná pokuta preto nemôže byť neprijateľná. Jej výška bola závislá aj od rizika, ktoré mohlo vzniknúť v prípade, ak by žalovaná získala dotovaný mobilný telefón a nezaplatila žiadnu platbu.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keďže v posudzovanej veci nejde ani o jeden z prípadov uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p. za dodržania podmienok podľa § 156 ods. 3 O.s.p., keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, prejednal vec v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1,3 O.s.p., pričom z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov dospel k záveru, že rozsudok je vecne správny a preto ho podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd sa stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na správnosť ktorých poukazuje.

Žalobca podané odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 205 ods. 2 písm. d/ a f/ O.s.p., t.j. že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho posúdenia veci.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. d/ O.s.p. spočívajúci v nesprávnom skutkovom zistení, sa týka skutkových zistení, na základe ktorých súd vec posúdil po právnej stránke a ktoré sú nesprávne v tom zmysle, že nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 132 až § 135 O.s.p., a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré sú založené na chybnom hodnotení dôkazov.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie). O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil na správne zistený skutkový stav nesprávny právny predpis, alebo aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil, prípadne ak zo skutočností dostatočne preukázaných vyvodil nesprávne právne závery.

Odvolať žalobcu z hľadísk týchto uplatnených dôvodov nie je opodstatnené, lebo súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav, na zistený skutkový stav správne aplikoval relevantné právne predpisy a správne tak posúdil nárok žalobcu.

V danej veci súd prvého stupňa uplatnený nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vyplývajúci zo zmluvy o pripojení v spojení s dodatkom k zmluve uzavretej medzi účastníkmi správne posudzoval predovšetkým podľa dohodnutých zmluvných podmienok a správne vzťah účastníkov posudzoval ako spotrebiteľský.

Zmluva o pripojení a dodatok k nej uzavretá medzi účastníkmi konania je typickou štandardnou formulárovou zmluvou, na ktorú zásadne dopadá súdna kontrola v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ. Zmluvné podmienky boli totiž vopred dané dodávateľom a žalovaná ako spotrebiteľka mala síce možnosť sa s nimi oboznámiť pred podpisom zmluvy, ale nemala možnosť už ovplyvniť ich obsah (§ 53 ods. 2 OZ).

Podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ za neprijateľné podmienky v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 545a OZ neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Zmluvná pokuta je jedným zo zabezpečovacích právnych prostriedkov slúžiacim na zabezpečenie splnenia záväzku dlžníka, ktorá má zároveň sankčný charakter, lebo účastníka, ktorý poruší zmluvnú povinnosť, postihuje nepriaznivým následkom v podobe vzniku ďalšej povinnosti zaplatiť dohodou určenú peňažnú sumu, a to aj vtedy, keď porušením povinnosti veriteľovi alebo dlžníkovi nevznikla žiadna škoda. Funkcia zmluvnej pokuty teda spočíva v hrozbe majetkovou sankciou dlžníkovi v prípade, keď záväzok nesplní riadne a včas, a má dlžníka viesť k včasnému a riadnemu plneniu záväzku. Zaplatením zmluvnej pokuty sa účastník zmluvy nezbavuje záväzku a nemôže ani odstúpiť od zmluvy. Zmluvnú pokutu možno dohodnúť tak pre prípad, že k splneniu nedôjde vôbec alebo iba čiastočne, alebo pre prípad, že bude porušená akákoľvek zmluvná povinnosť. Ako vyplýva z § 544 ods. 2 OZ, dohoda o zmluvnej pokute musí mať vždy písomnú formu, inak by bola neplatná (§ 40 ods. 1) a musí byť v nej určená výška pokuty alebo spôsob, akým sa určí tak, aby o tom nevznikli žiadne pochybnosti. Ust. § 545a OZ zakotvuje možnosť zníženia neprimeranej zmluvnej pokuty súdom, s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti, tiež na dôsledky, resp. na ujmy, aké nastali porušením povinnosti zabezpečenej zmluvnou pokutou, pričom v prípade, ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá veriteľovi vznikla.

V preskúmvanej veci žalobca neposkytol súdu dostatočné podklady pre posúdenie, ktoré konkrétne podmienky zmluvy žalovaná nespĺnila, v akom rozsahu neuhrádzala poskytnuté služby v lehotách splatnosti určených zmluvou a faktúrami, aká bola jej viazanosť, za aké obdobie si povinnosti v zmysle zmluvy plnila riadne, v dôsledku čoho nemožno urobiť záver, či a v akom rozsahu nárok na zmluvnú pokutu žalobcovi (či jeho právnomu predchodcovi) skutočne vznikol. Zmluva o pripojení, nachádzajúca sa v spise (č.l.2) nie je datovaná, rovnako ako dodatok k nej (č.l.28).

Podľa § 120 ods. 1 O.s.p. účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd môže výnimočne vykonať aj iné dôkazy, ako navrhnú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci.

Dôkaznú povinnosť v zmysle cit. ust. môže účastník plniť od začiatku konania. Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré uvedie v žalobe a ktoré tvrdí počas konania. Cieľom dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v tom rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva v zmysle hmotného práva na účastníkovi konania. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých účastníkom v opačnom procesnom postavení než je účastník, ktorý nespĺnil alebo nedostatočne splnil svoju dôkaznú povinnosť. Dôkazným bremenom v spojitosti s dôkaznou povinnosťou sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení súdu z navrhnutých a aj vykonaných dôkazov.

V posudzovanej veci súd prvého stupňa vykonal všetky žalobcom navrhnuté dôkazy. Z listinných dôkazov, ním predložených však nevyplynuli všetky podstatné skutočnosti, ktoré by umožňovali urobiť záver o opodstatnenosti nároku na zmluvnú pokutu. Žalobca nereagoval žiadnym spôsobom ani na obranu žalovanej, ktorá namietala, že poskytnutý mobilný telefón sa jej pokazil a za účelom jeho opravy ho zaslala poskytovateľovi služieb a tento jej už zariadenie nevrátil. Vzhľadom na uvedené, ako aj na dôvody obsiahnuté v preskúmvanom rozsudku odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1,2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný a nemá preto právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanej trovy v odvolacom konaní nevznikli a o týchto ani nenavrhol rozhodnúť.

Rozhodnutie prijaté senátom pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.